

Fitxa professional sobre el mètode de FUSIC

La “Carrera del Gancho”: arts de carrer i cohesió social

www.carreradelgancho.org

Us presentem aquí un exercici de creativitat artística realitzat en un entorn de participació ciutadana

El Gancho és el nom popular del barri de San Pablo de Saragossa. Allà vam celebrar-hi la Carrera. És un barri històric amb una gran proporció de població immigrant i en plena renovació urbanística.

La Carrera del Gancho és una desfilada al carrer, tipus carnaval d'estiu, on els artistes treballen amb els ciutadans en la creació, fabricació i execució de la festa.

FUSIC ha posat a punt un procés ben definit per què artistes i veïns treballin conjuntament en cada fase del projecte.

En un primer temps, artistes i veïns busquen idees per a dissenyar la Carrera. Treballem per a crear un imaginari col·lectiu compartit per tots. Els veïns proposen elements del seu barri: personatges, imatges, sons i músiques, tradicions, conflictes... tot allò que és característic, allò que tots reconeixen com a propi, tan si són antics veïns com nous.

Els artistes participen a les sessions, comencen a presentar propostes de disseny, hi ha una discussió oberta de les propostes. Es seleccionen les més encertades, les que són viables, les que tenen algun grup que se'n pot fer càrrec.

Les idees i dissenys passen als tallers on els grups fabriquen els materials gràfics per a la desfilada, assagen les actuacions de música, dansa o teatre de carrer... tot això amb la direcció de l'artista corresponent.

Els tallers també són un punt de trobada entre veïns de comunitats diferents. Gent diversa que treballa en equip amb una idea que és de tots i per a tots.

Així doncs, quan els veïns i els artistes desfilen al carrer estan presentant una creació artística autèntica de l'imaginari col·lectiu del barri, on tots hi han treballat durant mesos.

La desfilada combina temes del passat, del present i del futur. Per què la gent té les seves tradicions que mai oblida, viu un present ple de diferències i contradiccions, i mira cap a un futur on moltes coses són possibles.

De manera que l'imaginari col·lectiu no és la visió idíl·lica d'un barri ple de conflictes i mancances, sinó la creativitat de la gent per a fer-se un futur digne a partir de realitats complexes i dures.

El passat és l'expressió d'origen de cada grup. Aquí trobem els grups tradicionals, les diferències ètniques, el món d'on venim i que no volem perdre en cap cas.

El present assumeix la realitat amb creativitat: aquí ja ens trobem tots, per bé o per mal. Però sabem mirar la nostra realitat amb un toc d'humor, juguem amb les cartes que ens han tocat i en fem un espai compartit.

La nostra aposta és cap el futur: cap a una societat de ciutadans on es respecta la diferència. Els nens són els protagonistes naturals d'aquest espai.

Els veïns participen a la festa: les comparses amb els grups artístics són els protagonistes d'una festa que vol implicar a tots els veïns amb elements simbòlics i rituals que faciliten la participació de tots. Que s'estén pel barri i surt del barri cap a tota la ciutat.

Ara reflexionem: què estem fent?

El mètode de treball de FUSIC que apliquem a la Carrera del Gancho s'orienta a la creació i execució d'un projecte artístic, d'Arts de Carrer.

No estem fent d'educadors, no ensenyem civisme ni pautes de comportament, no portem missatges ni canalitzem reivindicacions socials o urbanístiques, no fem art social, fem art.

Reconeixem a la gent els seus valors, els hi donem un espai per a posar-los en joc.

Quan l'artista crea al carrer i assumeix a fons el paisatge urbà i la seva gent, oferim a la gent una oportunitat de "practicar la cultura" de forma activa.

Nens i adults ens aporten el millor d'ells mateixos, la seva cultura pròpia, la seva creativitat. Si ho sabem reconèixer i ho posem en valor, estem creant un benefici social.

Podem dir, doncs, que **els beneficis socials de la Carrera del Gancho** es manifesten de formes diverses:

. Els **nens** marquen la ruta als **adults**. Ells saben descobrir i practicar el mètode que els adults hem d'explicar-nos amb tantes paraules. Funcionen com ciutadans i s'hi troben bé.

Des del **grup ètnic** s'esdevé **ciudadà**. Valorem els orígens i tradicions, no imposem noves formes ni integracions no desitjades. Oferim oportunitats

per a mantenir tradicions i diferències al mateix temps que ens obrim a la innovació artística i a la categoria de ciutadà.

Per la creativitat compartida oferim un camí que va de la **dependència** cap a l'**autoestima**. L'assistència social és necessària però no suficient. A la llarga consagra un status per qui la dóna i per qui la rep. En canvi, aquí és cada persona qui ens dóna quelcom, amb la seva creativitat construïm el futur de tots, d'ells i nostre. Aquí no parlem d'assistents ni d'assistits.

Obrim un camí que va de la **tradició** cap a la **innovació**. Les tradicions van ser innovació en algun moment, i ara ens toca a nosaltres crear allò que potser serà la tradició dels que vindran.

Títols de crèdit.

La Carrera del Gancho és una festa d'Arts de Carrer amb la participació del barri de San Pablo i de la ciutat de Saragossa.

- Amb la iniciativa de l'Àrea de Educación y Acción Social de l'Ajuntament de Saragossa.
- Al barri, actua com interlocutor social l'entitat CADENETA, de la Fundación F. Ozanam
- La gestió cultural és a càrrec d'Ad Hoc Gestión Cultural.
- La producció i la direcció artística de la festa i dels tallers de la festa és a càrrec de FUSIC.